

Τακτικό Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Λουξεμβούργου (12-13 Δεκεμβρίου 1997)

“Θα είναι μια εξαιρετικά περίπλοκη Σύνοδος Κορυφής” δήλωσε ο Γάλλος Υπουργός Εξωτερικών Hubert Vedrine (8/12). Κατά τη συνάντησή τους στις Βρυξέλλες (8/12) οι Υπουργοί Εξωτερικών της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν έκρυψαν τις διαφορές τους ως προς τα μέσα προώθησης της διεύρυνσης της Ένωσης, που θα αποτελέσει την πρώτη θεματική ενότητα από τα σημεία αιχμής της “Ατζέντας 2000”. Ακριβώς αυτή η έλλειψη κοινής προσέγγισης πάνω στο μείζον θέμα της διεύρυνσης μάλλον θα δυσκολέψει τη Σύνοδο Κορυφής.

- Η Γαλλία, το Βέλγιο και η Ιταλία ζητούν να γίνει θεσμική αναμόρφωση, πριν από την ολοκλήρωση των ενταξιακών διαπραγματεύσεων.
- Η Γαλλία θέλει εγγυήσεις για τη χρηματοδότηση της Ένωσης και τη διαιώνιση των κοινών πολιτικών: Της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής (ΚΑΠ) και των οριζόντιων πολιτικών (όπως είναι η εκπαίδευση, η ενέργεια, ο τουρισμός).
- Η Γερμανία και η Ολλανδία δεν θέλουν για τίποτα και σε καμία περίπτωση καθυστέρηση των ενταξιακών διαπραγματεύσεων.
- Η Ελλάδα συμφωνεί με τη διεύρυνση και θέλει η Ε.Ε. να συμπεριλάβει το μεγαλύτερο τμήμα των ευρωπαϊκών κρατών. Παράλληλα, δεν επιθυμεί η διεύρυνση να θέσει σε κίνδυνο τη σύγκλιση. Και αυτό αφορά τους πόρους, τους μηχανισμούς κατανομής τους και γενικότερα τους οικονομικούς όρους της διεύρυνσης. Η χώρα μας τάσσεται υπέρ μιας γεωγραφικά ισόρροπης πολιτικής διεύρυνσης, που θα συμπεριλάβει και τις ένδεκα υποψήφιες χώρες σε μια ισότιμη βάση εκκίνησης. Τελικός στόχος της διαπραγμάτευσης, για μας, είναι μια ισχυρότερη και μεγαλύτερη Ευρωπαϊκή Ένωση με ένα ισότιμο επιμερισμό των ωφελειών που θα προκύψουν.
- Ορισμένες χώρες και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή υποστηρίζουν ότι οι διαπραγματεύσεις για τη διεύρυνση θα πρέπει να αρχίσουν με πέντε χώρες της Κεντρικής Ευρώπης (την Ουγγαρία, την Πολωνία, την Τσεχία, τη Σλοβενία και την Εσθονία) και την Κύπρο.
- Η Ελλάδα, η Σουηδία και η Δανία θεωρούν ότι θα πρέπει οι διαπραγματεύσεις να ξεκινήσουν και με τις ένδεκα υποψήφιες χώρες μαζί στη βάση της ισοτιμίας. Στη συνέχεια, με ενιαία κριτήρια και όρους θα πρέπει να αποφασισθεί ο ρυθμός της διαπραγμάτευσης, προκειμένου να προκύψει το τελικό αποτέλεσμα για την προσχώρησή τους.
- Η Προεδρία είναι της άποψης ότι θα πρέπει να ληφθεί απόφαση για έναρξη ενταξιακών διαπραγματεύσεων με τις ένδεκα υποψήφιες χώρες και παράλληλα να καθορισθεί η μέθοδος αυτής της διεύρυνσης, διαιρώντας τις υποψήφιες χώρες σε δύο ομάδες.

- Τα κριτήρια που εφαρμόζει η Commission για τη διεύρυνση είναι καθαρά τεχνοκρατικά. Έχουν, πράγματι, σημασία μακροοικονομικά στοιχεία, όπως ο ρυθμός του πληθωρισμού ή στοιχεία που αφορούν στην επέκταση της ελεύθερης αγοράς ή στον εκσυγχρονισμό της διοίκησης.
- Η Ελλάδα, χωρίς να παραγνωρίζει τη σημασία των κριτηρίων αυτών, θεωρεί πως εξίσου σημαντικά στοιχεία είναι ο σεβασμός των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, η λειτουργία των δημοκρατικών θεσμών και οι σχέσεις καλής γειτονίας μεταξύ των κρατών της Ένωσης και τρίτων χωρών.
- Χρονική περίοδος έναρξης ενταξιακών διαπραγματεύσεων: Απρίλιος ή Μάιος '98. Η ακριβής ημερομηνία έναρξης ενταξιακών διαπραγματεύσεων Ευρωπαϊκής Ένωσης-Κύπρου ορίστηκε η 10η Απριλίου 1998.
- Στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο δεν αναμένεται να διεξαχθεί λεπτομερής συζήτηση επί των συνοδευτικών προτάσεων της Commission για τη διεύρυνση (όπως αυτές καταγράφονται στο κείμενο της "Ατζέντας 2000"), αλλά μια συζήτηση που θα καθορίζει το κοινοτικό πλαίσιο εντός του οποίου θα ακολουθηθεί η μεθοδολογία, η διαδικασία της διεύρυνσης.
- Φυσικά -πέραν του κεφαλαίου της διεύρυνσης- και τα άλλα θέματα αιχμής της "Ατζέντας 2000", όπως είναι οι δημοσιονομικές προοπτικές, οι ίδιοι πόροι, τα διαρθρωτικά ταμεία και η αναμόρφωση της ΚΑΠ θα απασχολήσουν τη Σύνοδο Κορυφής.
- Σε ό,τι αφορά τις δημοσιονομικές προοπτικές, οι προτάσεις της Commission περιέχουν πολλά θετικά στοιχεία.
- Ωστόσο, εμείς θεωρούμε ότι το πακέτο επιδέχεται βελτιώσεις, ότι υπάρχουν πτυχές στις οποίες θα χρειασθεί διαπραγματευτική μάχη, είτε για να διατηρηθούν έτσι όπως είναι οι σημερινές προτάσεις, είτε για να αλλάξουν κατεύθυνση.
- Θεωρούμε, ως προς τους ιδίους πόρους, ότι το όριο του 1,27% σε σχέση με το κοινοτικό ΑΕΠ είναι χαμηλό για την Ένωση, αν πράγματι εννοούμε να δούμε την Ένωση όχι ως μία Ενιαία Αγορά και μόνο, αλλά ως μια πιο φιλόδοξη προσπάθεια για την ευρωπαϊκή ενοποίηση.
- Η Γαλλία και άλλες χώρες της Ένωσης, ως προς το θέμα των ιδίων πόρων, θέλουν υπενθύμιση των αποφάσεων του 1992, δηλαδή τουλάχιστον διατήρηση στο 1,27% σε σχέση με το κοινοτικό ΑΕΠ.
- Η Ελλάδα και η Ισπανία τάσσονται υπέρ του προγραμματισμού, ξεχωριστά, των δαπανών που απαιτούνται για τη λειτουργία της Ένωσης αυτής καθ' εαυτής και εκείνων που θα προκύψουν από την προσεχή διεύρυνσή της.
- Ως προς τις διαρθρωτικές δαπάνες, η χώρα μας και η Ισπανία τάσσονται υπέρ της διατήρησης του προνομιακού τους χαρακτήρα. Και τούτο διότι οι χώρες του Νότου δεν πρέπει να είναι αυτές, οι οποίες, κατά κύριο λόγο, θα πληρώσουν το κόστος της διεύρυνσης. Σημειώνεται ότι η χώρα μας έχει ήδη ξεκινήσει την αναγκαία προετοιμασία του Γ' Κοι-

νοτικού Πλαισίου Στήριξης (ΚΠΣ), ώστε να έχει ολοκληρωθεί μέχρι τις αρχές του '99. Θα χρειασθεί και εδώ σκληρή διαπραγματεύση μέχρι την τελευταία στιγμή και είμαστε αποφασισμένοι να εξασφαλίσουμε τους πόρους, που θα στηρίξουν την Ελλάδα, στο ξεκίνημά της, τον επόμενο αιώνα. Εξάλλου, το αργότερο μέχρι το 1999, θα πρέπει να έχουν ληφθεί και οι χρηματοδοτικές αποφάσεις στο πλαίσιο της Ενωσης για τη συνέχιση των υφισταμένων κοινών πολιτικών.

- Τέλος, η Γαλλία είναι αποφασισμένη να ζητήσει ένα "μίνιμουμ" εγγυήσεων που θα αφορούν στη διαχρονικότητα της ΚΑΠ και των Διαρθρωτικών Ταμείων.
- Σε ό,τι αφορά στην αναθεώρηση της ΚΑΠ, η Ελλάδα προσέρχεται στις διαπραγματεύσεις με τις ακόλουθες θέσεις:
  - ⇒ Ενιαία διαπραγματεύση του υπό αναθεώρηση πακέτου, δηλαδή από κοινού των προϊόντων και των δράσεων, χωρίς διακρίσεις.
  - ⇒ Ενίσχυση της στήριξης που παρέχεται στην ελληνική γεωργία.
  - ⇒ Βελτίωση των δομών παραγωγής και γενικότερα των διαρθρωτικών δομών στον αγροτικό χώρο.
  - ⇒ Βελτίωση των εισοδημάτων των αγροτών και ιδιαίτερα των μικρών παραγωγών.
  - ⇒ Βελτίωση της οικονομικής κατάστασης στο χώρο της υπαίθρου και δημιουργία νέων ευκαιριών απασχόλησης στην ύπαιθρο.
  - ⇒ Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της αγροτικής μας παραγωγής.
  - ⇒ Αντιμετώπιση προβλημάτων περιβαλλοντικού χαρακτήρα.
  - ⇒ Ύπαρξη προοπτικών μακροχρόνιας ανάπτυξης για την ύπαιθρο όλων των περιφερειών μας.
  - ⇒ Εξασφάλιση στους καταναλωτές (ατομικούς καταναλωτές και βιομηχανία μεταποίησης) των αναγκαίων ποσοτήτων και ποιοτήτων σε τιμές λογικές και ανταγωνιστικές.
- Ως προς την Ευρωπαϊκή Διάσκεψη και τη συμμετοχή ή μη σ' αυτήν της Τουρκίας, η Ελλάδα θα επαναλάβει τις γνωστές θέσεις της (που αποτελούν όχι απλώς και μόνο ελληνικές θέσεις, αλλά γενικές παραδεδεγμένες αρχές που καταγράφονται ρητώς και στο κείμενο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής "Ατζέντα 2000") περί:
  - ⇒ Σεβασμού των κανόνων του Διεθνούς Δικαίου και τήρησης των Διεθνών Συνθηκών από μέρος της Τουρκίας.
  - ⇒ Αναγνώρισεως της δικαιοδοσίας του Διεθνούς Δικαστηρίου και Χάγης.
  - ⇒ Συμμορφώσεώς της προς τις ρητώς διατυπούμενες θέσεις της Ε.Ε. στα τρία γνωστά κείμενα (15/7/96, 29/4/97, 15/7/97)
  - ⇒ Μη παρεμποδίσεως από μέρος της Τουρκίας της ενταξιακής πορείας της Κύπρου, καθώς και της προόδου των συνομιλιών για την επίλυση του Κυπριακού στη βάση των αποφάσεων του ΟΗΕ.
  - ⇒ Σημειώνεται ότι οι ως άνω ελληνικές θέσεις δεν συνάντησαν επί της ουσίας κανενός είδους ένσταση (κατά την παρουσίασή τους, κατά τρόπο διεξοδικό και σαφή, από τον Πρωθυπουργό Κώστα Σημίτη στο

δείπνο των αρχηγών κρατών και κυβερνήσεων της 20ης Νοεμβρίου στο Λουξεμβούργο) από οποιαδήποτε χώρα-μέλος. Αντίθετα μάλιστα, εθεωρήθησαν ενδεικτικές οι τοποθετήσεις της Σουηδίας και της Δανίας.

- Η Ελλάδα σημειώνει με ικανοποίηση που η ίδια η Προεδρία, δια στόματος Γιούνκερ χθες (10/12) στην Αθήνα, δήλωσε ότι προκειμένου να καταστεί κάποια χώρα μέλος της Ε.Ε., θα πρέπει να πληροί ορισμένες προϋποθέσεις. Αυτές οι προϋποθέσεις -πρόσθεσε ο Προεδρεύων του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, Πρωθυπουργός του Λουξεμβούργου Ζαν Κλωντ Γιούνκερ- έλαβαν τη μορφή κριτηρίων, επί των οποίων συμφώνησε το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Κοπεγχάγης το 1993. Η Συνθήκη του Άμστερνταμ αναφέρει ότι όλες οι ευρωπαϊκές χώρες μπορούν να γίνουν μέλη της Ε.Ε. Όμως, θα πρέπει να γνωρίζει κανείς -υπογράμμισε ο Προεδρεύων του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου- ότι όλες οι ευρωπαϊκές χώρες που θέλουν να γίνουν μέλη της Ένωσης, θα πρέπει να πληρούν τα κριτήρια της Κοπεγχάγης, κυρίως όσον αφορά τα ανθρώπινα δικαιώματα και τις σχέσεις καλής γειτονίας.
- Πάντως, επικρατεί διχογνωμία ανάμεσα στα κράτη-μέλη της Ε.Ε. για την Ευρωπαϊκή Διάσκεψη. Η διχογνωμία αφορά:
  - Τη χρησιμότητα μιας τέτοιας Διάσκεψης
  - Το αντικείμενο των εργασιών της.
  - Τα συγκεκριμένα θέματα που πρέπει να συζητηθούν (π.χ. του δεύτερου ή του τρίτου πυλώνα, κατόπιν ποικίλων ενστάσεων που ήγειραν τα κράτη-μέλη).
  - Την αναζήτηση, έστω, θεμάτων κοινού ενδιαφέροντος, χωρίς ωστόσο να υπεισέρχεται το στοιχείο της διαπραγμάτευσης. Δηλαδή, να πρόκειται για μια απλή πολιτική συζήτηση.
  - Σύμφωνα με τις μέχρι τούδε πληροφορίες, η Γερμανία, η Σουηδία και η Δανία, χωρίς να απορρίπτουν την Ευρωπαϊκή Διάσκεψη ως ιδέα, θα προτιμούσαν ένα "φόρουμ" των "15" συν τους "11" χωρίς την Τουρκία.

Έτσι, δεν είναι βέβαιο εάν, τελικώς, θα τελεσφορήσει η ιδέα της Ευρωπαϊκής Διάσκεψης που αποτελεί γαλλική πρωτοβουλία, της οποίας την υλοποίηση θα ανελάμβανε η Βρετανική Προεδρία με μια εναρκτήρια πανηγυρική Σύνοδο στο Λονδίνο στις 28/2/98.